

Lekmannarevisorerna
i Norrtåg AB

2017-04-05

Styrelsen i Norrtåg AB

Grundläggande granskning av Norrtåg 2016

På uppdrag av lekmannarevisorerna i Norrtåg AB har revisionskontoret i Landstinget Västernorrland gjort en grundläggande granskning av bolaget år 2016. Syftet har varit att, utifrån en grundläggande insats, bedöma om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer även att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi vill samtidigt hänvisa till bifogad revisionsrapport och dess rekommendationer. Svar med synpunkter och uppgift om vidtagna och planerade åtgärder utifrån rapporten motses till den 30 juni 2017. Svar skickas till "Landstinget Västernorrland, Revisionskontoret, 871 85 Härnösand" som ombesörjer att svaret skickas till samtliga lekmannarevisorer och sakkunniga.

För revisorerna i Norrtåg AB

Mikael Gäfvert

Utsedd av fullmäktige i Västernorrlands läns landsting

Bilagor: Revisionsrapport "Grundläggande granskning Norrtåg AB 2016"

Grundläggande granskning Norrtåg AB 2016

Revisionsrapport

Sammanfattning

På uppdrag av lekmannarevisorerna i Norrtåg AB har revisionskontoret i Landstinget Västernorrland gjort en grundläggande granskning av bolaget år 2016. Syftet har varit att, utifrån en grundläggande insats, bedöma om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

Vi bedömer sammanfattningsvis att verksamheten har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Verksamheten har bedrivits på en kostnadsnivå som understiger budget med ca 10 mkr. Vi har även noterat att tågtrafikens regularitet och punktlighet har hållits på, som vi uppfattar, tillfredsställande nivåer. Omfattningen av antalet inställda turer har däremot ökat. Bolaget har emellertid inga fastställda målsättningar som bedömningen av verksamhetens ändamålsenlighet kan baseras på. Av bolagsordningen framgår att bolagsstämman årligen ska fastställa ett handlingsprogram med strategiska mål för de närmaste tre åren. Av årsredovisningen framgår att ett strategiarbete har inletts tillsammans med ägare och regionala kollektivtrafikmyndigheter.

Vi har även noterat att det av ägardirektivet framgår att bolaget årligen ska fastställa ett trafikförsörjningsprogram. Enligt uppgift har inget sådant beslut fattats, vilket förklarats med att bolaget inte bedömt att det faller inom ramen för dess ansvar. Vi bedömer att det föreligger oklarheter i denna fråga.

För att säkerställa en ändamålsenlig verksamhet anser vi även att en verksamhetsplan som beskriver planerade prioriterade insatser utifrån ägardirektiv och övriga styrande dokument är ett viktigt styrmedel. Styrelsen har inte beslutat om en sådan plan.

Vad gäller den interna kontrollen bedömer vi att den i allt väsentligt är tillräcklig med anledning av att styrelsen löpande bedömer risker och tar ställning till åtgärder för att reducera riskerna. Styrelsen får vidare regelbundet under året rapportering om ekonomi och verksamhet/kvalitet. Vi anser dock att den interna kontrollen behöver verifieras genom uppföljning.

Rekommendationer

Nedan framgår våra främsta rekommendationer med anledning av vårt granskningsresultat (inom parantes hänvisas till aktuellt avsnitt i rapporten):

- Initiera en översyn av ägardirektivets bestämmelser om trafikförsörjningsprogrammet (5.1)
- Utveckla verksamhetsstyrningen genom att fullfölja pågående strategiarbete med mål (5.6). Vi rekommenderar också att en verksamhetsplan utarbetas (5.3).
- Utarbeta en plan för uppföljning av den interna kontrollen (5.9).

Innehållsförteckning

Grundläggande granskning Norrtåg AB 2016.....	1
1 Bakgrund	4
2 Syfte, revisionsfråga och avgränsning.....	4
3 Revisionskriterier	4
4 Metod.....	4
5 Resultat av granskningen.....	5
5.1 Övergripande styrdokument	5
5.3 Verksamhets- och ekonomistyrning	7
5.4 Uppföljning.....	7
5.5 Ekonomi	8
5.6 Verksamhetsmål	9
5.7 Protokoll	10
5.8 Diarium.....	11
5.9 Internkontrollplan	12
5.10 Inventarieförteckning.....	13

1 Bakgrund

På uppdrag av lekmannarevisorerna i Norrtåg AB har revisionskontoret i Landstinget Västernorrland gjort en grundläggande granskning av bolaget år 2016.

2 Syfte, revisionsfråga och avgränsning

Syftet är att utifrån en grundläggande insats bedöma om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig. Vi har inom denna ram granskat följande:

- om bolagsordning, aktieägaravtal, ägardirektiv finns och är aktuella
- om det finns en verksamhetsplan som överensstämmer med ovanstående styrdokument,
- om det finns en budget kopplad till verksamhetsplanen,
- om det finns fungerande former för budgetuppföljning inkl. uppföljning av verksamhetsmål samt om nödvändiga beslut tas vid befarade väsentliga avvikelser,
- om ekonomin är tillfredsställande,
- om verksamhetsmålen uppfylls på ett tillfredsställande sätt,
- om protokoll finns och är utformade enligt gällande krav,
- om det finns ett fungerande diarium för att registrera allmänna handlingar,
- om det finns en internkontrollplan som är baserad på en riskanalys samt om planen följs upp,
- om det finns en uppdaterad inventarieförteckning.

3 Revisionskriterier

Revisionskriterier avser de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser och bedömningar. Nedan framgår de främsta revisionskriterierna i denna granskning:

- Kommunallag, SFS 1991:900
- Aktiebolagslag, SFS 2005:551
- Offentlighets- och sekretesslag, SFS 2009:400
- Arkivlag, SFS 1990:782
- Ägardirektiv och bolagsordning

4 Metod

Granskningen genomförs genom dokumentstudier och intervjuer.

Revisionsrapporten har saklighetsgranskats av bolagets VD och controller.

5 Resultat av granskningen

5.1 Övergripande styrdokument

När landsting eller kommun bedriver verksamhet i aktiebolagsform ska fullmäktige enligt 3 kap. 17 § *kommunallagen* fastställa det kommunala ändamålet med bolagets verksamhet. Fullmäktige ska även se till att det fastställda kommunala ändamålet och de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten anges i bolagsordningen. Dessa bestämmelser gäller helägda bolag. Av bolagsordningen, som är ett obligatoriskt styrdokument som ska fastställas på bolagsstämman, ska således sådana uppgift framgå. Av *aktiebolagslagen* 3 kap. 3 § anges följande om verksamhetens syfte; ”Om bolagets verksamhet helt eller delvis skall ha ett annat syfte än att ge vinst till fördelning mellan aktieägarna, skall detta anges i bolagsordningen. I så fall skall det också anges hur bolagets vinst och behållna tillgångar vid bolagets likvidation skall användas.”

Om vården av en kommunal angelägenhet lämnas över till ett delägt kommunalt bolag ska fullmäktige, enligt KL 3 kap 18 §, se till att bolaget blir bundet av de villkor som avses i 17§ i en omfattning som är rimlig med hänsyn till andelsförhållandena, verksamhetens art och omständigheterna i övrigt.

Vi har tagit del av *bolagsordningen* för Norrtåg AB som beslutats av bolagsstämman 2015-06-22. Det kommunala ändamålet med bolaget och de kommunala befogenheterna med bolaget är uttryckt enligt följande i 3-4 §§:

Ändamålet med bolagets verksamhet är att för Kollektivtrafikmyndigheten i Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands och Västernorrlands län bedriva persontrafik med tåg på dag i respektive län (regional) och mellan länen och mellan länen och angränsande län (interregional) enligt överenskommelse med staten. (3 §)

Föremålet för bolagets verksamhet är att, utan vinstsyfte, bedriva persontrafik med tåg inom och i anslutning till de fyra nordligaste länen, jämte därmed förenlig verksamhet. Likvideras bolaget skall dess behållna tillgångar tillfalla aktieägarna i proportion till deras aktieinnehav. (4 §)

Vad gäller de kommunala befogenheterna så inkluderar ovanstående paragrafer den s.k. lokaliseringsprincipen med tillägget att trafik med angränsande län även får bedrivas enligt överenskommelse med staten. I lag¹ om vissa kommunala befogenheter finns även stöd för att undanta verksamheten från kravet på kommunal anknytning. I samma lag framgår även att kollektivtrafiken ska bedrivas affärsmässigt, vilket är ett avsteg från bestämmelserna i kommunallagen².

¹ SFS 2009:47

² 2 kap. 7 § och 8 kap. 3c §

Av bolagsordningen, 5 §, framgår även att ”Bolaget skall bereda de parter som ingår i konsortialavtalet för Norrtåg AB möjlighet att ta ställning innan sådana beslut som är av principiell betydelse eller annars av större vikt fattas”, vilket tillgodoser de krav på området som infördes i kommunallagen år 2013.

Med anledning av att bolagsordningen sällan är uttömmande när det gäller att avgöra hur ändamålet skall förverkligas i bolagets verksamhet bör enligt Sveriges Kommuner och Landsting, SKL, *ägardirektiv* upprättas som utvecklar hur ändamålet med verksamheten skall uppnås.

Ägardirektiv för Norrtåg antogs av bolagsstämman 2015-06-22 och reglerar bl.a. följande områden; bolagets uppdrag, ägarnas ställningstaganden, informationskrav, inflytande för parterna genom ägarråd och samråd vid upphandling. Några mål för verksamhet och ekonomi framgår emellertid inte av ägardirektiven.

Vi har i vår granskning noterat att det av ägardirektiven framgår att bolaget årligen ska fastställa en trafikförsörjningsplan. Enligt Lag om kollektivtrafik ska den regionala kollektivtrafikmyndigheten regelbundet fastställa mål för den regionala kollektivtrafiken i ett trafikförsörjningsprogram. Vidare anges att samråd ska ske med berörda myndigheter, trafikföretag m.fl. Enligt uppgift har planen inte fastställts av bolagets styrelse, då det inte uppfattats falla inom ramen för dess ansvarsområde.

Vi har i vår granskning inte fått någon övrig information som tyder på att ägardirektiven inte är aktuella eller upplevs som otydliga.

I SKL³:s skrift ”Principer för styrning av kommun- och landstingsägda bolag” framhålls att det är viktigt att landstinget eller kommunen avtalar med övriga aktieägare i ett *aktieägaravtal* om hur ägandet ska utövas i delägda bolag. Vi har tagit del av ett sådant avtal, ”Konsortialavtal Norrtåg AB”.

Enligt aktiebolagslagen är styrelsen för publika bolag skyldig att upprätta en instruktion om arbetsfördelningen mellan styrelsen och vd. Vi har noterat att en sådan instruktion finns.

Kommentarer

Vi har i vår granskning kunnat konstatera att bolagsstämman har beslutat om såväl bolagsordning som ägardirektiv. Bolagets ändamål är beskrivet i dessa styrdokument. Vi har även noterat att ett konsortialavtal finns. Vi bedömer därför att formalia i dessa delar är tillgodosedda.

Vad gäller uppgift om de kommunala befogenheterna som utgör ram för verksamheten så finns en beskrivning rörande den kommunala anknytningen. Därutöver finns undantag i lag om kollektivtrafik.

³ Sveriges Kommuner och Landsting

Eftersom trafikförsörjningsprogrammet enligt ägardirektivet även ska antas av bolaget samtidigt som bolaget inte bedömer att det faller inom ramen för dess befogenheter rekommenderar vi att frågan ses över i syfte att säkerställa en korrekt hantering.

5.2 Verksamhets- och ekonomistyrning

Styrelsen har inte beslutat om en verksamhetsplan eller motsvarande för det aktuella granskningsåret. Några uttryckliga krav på verksamhetsplan har inte heller ställts av ägarna, genom t.ex. ägardirektiv.

Vi har däremot tagit del av en verksamhetsplan som har godkänts av bolagets VD och som innefattar aktiviteter inom följande områden; bolag-administration, trafik-teknik, trafik-utbud, ekonomi, kvalitet, marknad och samhälle.

Styrelsen beslutade om budgeten 2015-05-06. Av budgeten framgår hur verksamheten finansieras. Av budgeterade intäkter på totalt 190,7 mkr uppgår landstingens finansiering till 103,4 mkr (54 %). Hur denna post ska fördelas mellan landstingen framgår av bilaga till konsortialavtalet.

Finansieringsmodellen innebär att kostnader och intäkter fördelas utifrån den trafikproduktion som sker inom länen. Kostnaderna fördelas utifrån det trafikarbete, d.v.s. trafikproduktion uttryckt i kilometer, som utförs inom respektive län. Intäkterna, som utgörs av biljettintäkter, fördelas i förhållande till de intäkter som trafikproduktionen genererar inom respektive län.

Kommentarer

Enligt vår mening är en verksamhetsplan som beskriver planerade och prioriterade insatser utifrån ägardirektiv och övriga styrande dokument ett viktigt styrmedel för en styrelse. Vi rekommenderar därför styrelsen att utarbeta en sådan plan.

Det kan noteras att SKL:s exempel på ägardirektiv innefattar krav på verksamhetsplaner.

5.3 Uppföljning

Enligt den av styrelsen beslutade styrelsemötesordningen ska kvartalsbokslut upprättas.

Vi har inom ramen för vår granskning tagit del av de tertialrapporter som tillställts styrelsen med inriktning mot bolagets ekonomi. Anledningen till att den ekonomiska rapporteringen sker tertialvis uppges vara att ägarna, under år 2016, har uttryckt önskemål om tertialvis rapportering för att tillgodose deras behov av information vid den tidpunkten. Styrelsen beslutade därför vid sitt sammanträde i maj att övergå till tertialvis rapportering.

Därutöver har styrelsen fått kvalitetsredovisningar. Dessa har till skillnad från ekonomirapporterna lämnats kvartalsvis och innefattar bl.a. information om reseutveckling, marknadsaktiviteter, tågens ankomstpunktlighet och regularitet⁴. Enligt uppgift från bolaget behöver dessa rapporteringar ske kvartalsvis med hänsyn till de uppgifter från Trafikverket som de är beroende av.

Återkommande rapportering vid styrelsesammanträdena är därutöver VD-info. Dessutom lämnas löpande information om "Teknik och trafik" i enlighet med styrelsemötesordningen. Fr.o.m. september har den senare informationen fördelats på två punkter; "Fordon och teknik" samt "Trafik och infrastruktur".

Kommentarer

Rapporteringen av ekonomi och verksamhet tillgodoser de krav som ställts av styrelsen och vi bedömer därmed rapporteringen som tillfredsställande.

5.4 Ekonomi

Bolagets finansiella styrka, mätt i soliditet, uppgår enligt årsredovisning 2016 till 1,2 %, vilket kan jämföras med 1,47 % år 2015. Soliditeten påverkas enbart av balansomslutningen, eftersom det egna kapitalet endast utgörs av aktiekapitalet på 2 mkr. Formerna för bolagets finansiering har i övrigt beskrivits i avsnitt 5.3.

Av årsredovisningen framgår även att likviditeten, som visar den kortfristiga betalningsförmågan, uppgår till 112,6 % (2015: 113,4 %). Enligt uppgift förklaras den höga likviditeten av att Trafikverket förskotterar medel till bolaget.

Av bolagets ekonomiska rapport för helåret 2016 framgår att bolagets totala trafik kostnad för år 2016 uppgår till 174 mkr, vilket kan jämföras med budgeten på 184 mkr. Avvikelsen, i form av lägre kostnader än budget, uppgår således till ca 10 mkr. Utfallet förklaras främst av låga elkostnader och lägre fordonskostnader.

Under året har vi noterat att frågan om minskad statlig finansiering av utvecklad trafik har behandlats av styrelsen. I december upprättades dock ett tilläggsavtal med Trafikverket avseende perioden augusti-december 2016 som innebar att bolaget fick en finansiering för den utvecklade trafiken på samma nivå som föregående år. Ökade kostnader för ERTMS är en annan större fråga med ekonomisk påverkan som behandlats av styrelsen. Som vi uppfattat det pågår samtal på nationell nivå i denna fråga.

Att flera avtal med staten löper ut år 2021 samtidigt som avtal tecknats med ny tågoperatör år 2016, vilket omfattar en 10-årsperiod, är en ytterligare omständighet av stor ekonomisk betydelse som bolaget gett uttryck för i samband med vår granskning.

Vi har också noterat att en återbetalning på 19,1 mkr till Trafikverket har gjorts under år 2016 med koppling till Ådalsbanans försenade öppnande och den förlikningsuppgörelse mellan Trafikverket och Norrtåg som träffades år 2013 med anledning av detta.

⁴ Andelen persontåg som ställts in samma dag eller dagen före planerad avgångstid och persontåg som startat, men som inte har kunnat åka till slutstationen.

Kommentarer

Vi bedömer att bolagets ekonomi är tillfredställande med anledning av att bolagets ekonomiska utfall år 2016 faller inom ramen för budgeten. Bolagets ekonomi behandlas vidare löpande av styrelsen. Verksamhetens karaktär med beroendet av statlig medfinansiering innebär dock en osäkerhet om förutsättningarna på längre sikt. Viktigt är därför att bolaget är aktivt för att trygga de finansiella villkoren/utgångspunkterna. Såvitt vi kan bedöma bedrivs också ett sådant arbete.

5.5 Verksamhetsmål

Av bolagsordningen framgår att bolagsstämman årligen ska fastställa ett handlingsprogram med strategiska mål för de närmaste tre räkenskapsåren.

Av styrelsens arbetsordning framgår att styrelsen ska fastställa målsättningar, väsentliga policies och strategiska planer för bolaget.

Enligt uppgift har inget handlingsprogram eller mål enligt ovan utarbetats. Av årsredovisningen framgår däremot att ett strategiarbete har initierats.

Det har däremot uppgetts att måltal har tagits fram i samband med den senaste trafikupphandlingen. Uppföljning sker enligt uppgift på kontinuerligt på veckobasis med kvalitetstal som regularitet, punktlighet, orsak till inställd trafik och förseningar samt uppföljning av fordon och dess underhåll. Däremot har måltalen inte kunnat följa upp för resande och dess utveckling sedan operatörsskiftet p.g.a. problem med biljetmaskiner m.m. hos operatören.

I syfte att få en bild av hur verksamheten har utvecklats under året, även om det inte finns några fastställda mål, så har vi tagit del av kvalitetsrapporten som omfattar helåret 2016. Av den framgår att regulariteten uppgick till 97 % år 2016, vilket är samma nivå som år 2015. Punktligheten uppgick till 90 % vilket är en förbättring med fyra procentenheter från 2015. Under år 2016 var däremot omfattningen av inställda turer större än 2015 (2016: 1.800 resor, 2015: 1.000), vilket framförallt uppgetts vara hänförligt till dieselfordonet Y31 och sträckan Umeå-Hällnäs-Lycksele.

Kommentarer

Vi har i granskningen noterat att mål för bolagets verksamhet inte har fastställts och vi kan därför inte bedöma om verksamhetsmålen har uppfyllts på ett tillfredsställande sätt. Vi bedömer att det är väsentligt att mål utarbetas och rekommenderar därför att så sker.

Som framgår av avsnitt 5.2 har styrelsen inte beslutat om en verksamhetsplan, vilket är ett styrmedel som kan innefatta målsättningar.

5.6 Protokoll

ABL innehåller bestämmelser om protokoll. Följande bestämmelser reglerar styrelsens protokoll:

- Vid styrelsens sammanträden skall det föras protokoll. I protokollet skall de beslut som styrelsen har fattat antecknas.
- Protokollet skall undertecknas av den som har varit protokollförare. Det skall justeras av ordföranden, om denne inte har fört protokollet. Om styrelsen har flera ledamöter, skall det justeras även av en ledamot som utses av styrelsen.
- Styrelseledamöterna och den verkställande direktören har rätt att få en avvikande mening antecknad till protokollet.
- Om ett bolag har endast en aktieägare, skall alla avtal mellan aktieägaren och bolaget, som inte avser löpande affärstransaktioner på sedvanliga villkor, antecknas i eller läggas till styrelsens protokoll.
- Styrelsens protokoll skall föras i nummerföljd och förvaras på ett betryggande sätt.

Av styrelsens arbetsordning framgår att ”*Protokoll från styrelse skall, förutom besluten, ange underlaget för besluten i den mån detta kan ha varit av betydelse för beslutet.*”

Vi har noterat att protokoll har förts vid de sammanträden som framgår av styrelsens mötesordning. Samtliga protokoll är justerade av ordföranden och en ytterligare ledamot. De är även undertecknade av protokollföraren. Av protokollen framgår styrelsens beslut.

Följande bestämmelser i ABL anger vilka krav som ställs på stämmoprotokoll:

- Ordföranden ska se till att det förs protokoll vid bolagsstämman.
- I protokollet ska det antecknas dag och ort för bolagsstämman samt vilka beslut som bolagsstämman har fattat. Om ett beslut har fattats genom omröstning, ska det i protokollet antecknas vad som har yrkats och utfallet av omröstningen. Röstlängden ska tas in i eller läggas som en bilaga till protokollet.
- Protokollet ska undertecknas av protokollföraren. Det ska justeras av ordföranden, om han eller hon inte har fört protokollet, och av minst en justeringsman som bolagsstämman har utsett. Om ordföranden eller protokollföraren ensam eller de två tillsammans företräder samtliga aktier i bolaget, behövs inte någon justeringsman.
- I fråga om publika aktiebolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet gäller även 68 § andra stycket.
- Senast två veckor efter bolagsstämman ska protokollet hållas tillgängligt hos bolaget för aktieägarna. En kopia av protokollet ska sändas till de aktieägare som begär det och uppger sin postadress.
- Protokollen ska förvaras på ett betryggande sätt.

Vi har tagit del av 2016 års stämmoprotokoll och noterat att det är undertecknat och justerat enligt ovanstående bestämmelser.

Enligt uppgift distribueras såväl styrelse- som stämmoprotokoll löpande till ägare och till landstingen i egenskap av finansiärer.

Vi har i övrigt noterat att styrelseprotokollen har en löpande nummerserie som påbörjats tidigare år, vilket innebär att 2016 års ärenden har följande paragrafnummer: 534-586. Årsstämmoprotokollets beslutsparagrafer har däremot inletts med en ny nummerserie år 2016.

Kommentarer

Vi har inte funnit några avvikelser i protokollens formalia och bedömer därför att de motsvarar gällande krav.

5.7 Diarium

Offentlighetsprincipen gäller även för kommunala och landstingskommunala företag där kommuner eller landsting utövar ett rättsligt bestämmande inflytande, d.v.s. om det totala kommunala ägandet eller inflytandet är mer än 50 procent.

Med anledning av ovanstående har vi i vår granskning efterfrågat bolagets dokumenthanteringsplan eller motsvarande samt rutiner för diarieföring/registrering.

Vi har i vår granskning noterat att bolaget har riktlinjer för dokumenthantering samt en dokumenthanteringsplan. Dokumenthanteringsplanen, som innehåller uppgift om bl.a. handlingstyper, medium, förvaring och gallringsfrister, är beslutad av bolagets VD.

Vi har även tagit del av ett utdrag från bolagets diarium. Under år 2016 har 95 ärenden registrerats.

Av offentlighets- och sekretesslagen⁵, OSL, 5 kap, 2 § framgår följande:

Beträffande handlingar som registreras enligt 1 § ska det av registret framgå

1. datum då handlingen kom in eller upprättades,
2. diarienummer eller annan beteckning handlingen fått vid registreringen,
3. i förekommande fall uppgifter om handlingens avsändare eller mottagare, och
4. i korthet vad handlingen rör.

Registret innehåller uppgifter om punkt 1,2 och 4. Vad gäller punkt 3 kan det noteras att registret innehåller information om initierare. Om det är en intern handling registreras Norrtåg som initierare. Detsamma gäller om bolaget har expedierat en handling externt. Inkomna handlingar registreras däremot med avsändaren som initierare.

⁵ SFS 2009:400

Kommentarer

Granskningen har visat att det finns en dokumenthanteringsplan, vilket skapar goda förutsättningar att klara kraven som ställs på bolagets handlingar utifrån bestämmelser i bl.a. offentlighets- och sekretesslag samt tryckfrihetsförordning⁶.

Vi har också noterat att bolaget har ett diarium i vilket allmänna handlingar registreras. I de fall Norrtåg är avsändare kan man inte av fältet ”initierare” utläsa handlingens mottagare, även om det för flera handlingar går att utläsa motparten genom ärenderubriken. Omfattningen av handlingar är i övrigt begränsad. Vi ser dock gärna att rutinerna ses över med anledning av noteringarna ovan.

5.8 Internkontrollplan

Vi har tagit del av bolagets internkontrollplan för år 2016, som innefattar en dokumenterad riskbedömning liksom planerade åtgärder, ansvarig och tidplan.

Riskerna i planen är bedöma utifrån en femgradig skala. Följande riskområden hade vid ingången av år 2016 maximala riskvärden:

- ERTMS
- Övertagandeprocess
- Ekonomi/finans (minskad statlig finansiering)

Information om åtgärder utifrån ovanstående risker har rapporterats till styrelsen under år 2016, bl.a. under ”VD-info”. Någon samlad uppföljning utifrån internkontrollplanen har däremot inte upprättats. Såsom vi uppfattar det utgör vidare internkontrollplanen ett verktyg för bolagets VD inom ramen för dennes ansvar. Planen har emellertid även godkänts av styrelsen vid dess sammanträde 2015-12-07.

Av styrelsens protokoll framgår att bolagets riskbedömning har varit föremål för kontinuerlig översyn av styrelsen, vilket i vissa fall inneburit att tidigare bedömningar har omprövats med anledning av nya/förändrade förutsättningar. Enligt uppgift är det inte de risker som har identifierats i internkontrollplanen som utgör utgångspunkt för styrelsens löpande riskbedömning. I stället är det frågor som styrelsen behöver hantera i relation till dess ägare. Vi kan dock se att vissa riskområden sammanfaller, såsom de som ovan nämnts.

Styrelsen har inte antagit någon plan som innefattar uppföljning av att det interna kontrollsystemet fungerar tillfredställande.

Kommentarer

Vi anser att det är värdefullt att riskområden har identifierats och bedömts samt att kontrollåtgärder för att minska riskerna har definierats i en internkontrollplan. Därtill anser vi att styrelsens löpande värdering av risker är betydelsefull.

⁶ SFS 1949:105

För att säkerställa en tillfredställande intern kontroll anser vi att en plan för uppföljning av den interna kontrollen bör utarbetas. Planen bör baseras på en riskanalys. Vi rekommenderar att den beslutas av styrelsen och att resultatet även återrapporteras till styrelsen.

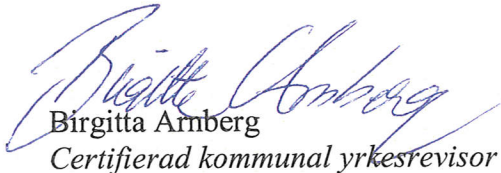
5.9 Inventarieförteckning

Enligt bolagets årsredovisning för år 2016 uppgår det bokförda värdet på inventarierna till 1.729 tkr.

I syfte att få en bild av om bolaget har kontroll över dess inventarier så har vi efterfrågat inventarieförteckningen. Vi har tagit del av bolagets anläggningsregister som innefattar inventarier. Enligt uppgift från bolaget så finns inga övriga inventarier av stöldbegärlig karaktär utöver dessa. Vi har noterat att registret även omfattar inköp avseende år 2016.

Kommentarer

Vi har kunnat verifiera att ett register finns som innefattar inventarier avseende år 2016.

Birgitta Arnberg
Certifierad kommunal yrkesrevisor